

Svar på interpellation 2011:14 av Ylva Nork (V) om stöd till Gazas folk

Ylva Nork har ställt följande fråga till mig om stöd till Gazas folk:

Vilka möjligheter finns att skänka materiel som inte längre används i Stockholms läns landsting men som kan komma till nytta i Gaza?

Som svar vill jag anföra följande:

Kommunernas och landstingens möjlighet att lämna internationellt bistånd har successivt utökats under ett antal år. I förarbetena inför varje utvidgning av lagen har framhållits att principen om att staten ansvarar för den svenska utrikes- och biståndspolitikens fortfarande ska gälla. Beslut som kan uppfattas som politiska aktioner mot andra länder riskerar att bedömas som icke kompetensliga. Detta framgår indirekt av den numera upphävda lagen (1985:1052) om rätt för kommuner och landsting att vidta bojkottåtgärder mot Sydafrika. I rättspraxis (RÅ 1969 ref. 52) från tiden före den ovannämnda bojkottlagen har ett kommunalt beslut om bojkott av varor från Sydafrika upphävts. Beslutet betraktades av domstolen som en utrikespolitisk manifestation och därmed som kompetensöverskridande. I lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter återfinns bestämmelser som anger under vilka förhållanden kommuner och landsting får lämna bistånd. Vägledande rättspraxis saknas vad gäller de nuvarande lagbestämmelserna.

På grund av det känsliga geopolitiska läget i Mellanöstern behöver den organisation som bedriver bistånd i regionen en särskild sorts kompetens. Tidigare erfarenhet, i kombination med tillgänglig information kring den aktion som stundar, ger inget stöd för att Ship to Gaza besitter sådan kompetens. Det gör däremot exempelvis svenska statens biståndsorgan SIDA. 2009 har SIDA bistått Gaza och Västbanken med 484,3 miljoner kronor. Organisationen har tydligt deklarerat att biståndet till Gaza, bland annat i form av medicin, förnödenheter och utbildning, kommer att fortsätta även i framtiden.

Jag delar Ylva Norks oro för människorna i Gaza. Jag stöder också varje humanitär insats som har potential att göra deras liv något drägligare. Min mening är att vi bör anförtro dessa livsviktiga uppdrag åt en organisation med SIDA:s erfarenhet och kompetens, så att större kvantiteter av förnödenheter kan komma en bredare befolkning till del, på ett tryggt sätt.

Landstingets juridiska avdelning har konsulterats i detta ärende. SLL Juridik konkluderar sitt utlåtande med följande meningar:

Vid osäkerhet måste man falla tillbaka på att utgångspunkten för bedömning av bistånds kompetenslighet är den rådande ansvarsfördelningen som innebär att staten ansvarar för den officiella svenska bistånds- och utrikespolitiken.

Jag bedömer osäkerheten avseende lagenlighet i detta fall som alldeles för påtaglig för att landstinget ska kunna tillmötesgå interpellantens önskemål. Stockholms läns landsting kommer således inte att bidra med materiel till Ship to Gaza aktionen i maj 2011.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 28 april 2011

Torbjörn Rosdahl